

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Brno, Kamenáčky 28

Kamenáčky 28/3838, 636 00 Brno

Identifikátor školy: 600 106 799

Termín konání inspekce: 13. – 14. září 2004

Čj.:	14-1084/04-11026
Signatura:	ol2ay101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola, Brno, Kamenáčky 28, (dále jen MŠ) je od 1. července 1994, na základě *Zřizovací listiny*, příspěvkovou organizací. Zřizovatelem je MČ Brno-Židenice, Šámalova 60, 615 00 Brno. MŠ s kapacitou 90 dětí má ve školním roce 2004/2005 zapsáno celkem 75 dětí ve věku od 3 do 7 let rozdělených do tří heterogenních (věkově smíšených) tříd. Provozní doba je od 6:30 do 16:30 hodin. Předškolní zařízení kromě MŠ sdružuje školní jídelnu, která nebyla předmětem inspekční činnosti.

Výchovně-vzdělávací práce vychází ze zpracovaného *Školního vzdělávacího programu* (dále jen ŠVP).

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací práci v MŠ zabezpečuje šest pedagogických pracovníků včetně ředitelky. Z nich jedna je začínající a nekvalifikovaná se zkráceným pracovním úvazkem u dětí. Její vedení zajišťuje učitelka s vysokoškolským vzděláním pro předškolní výchovu. Skladba úvazků nereaguje pružně na pozdní ranní scházení a odpolední rozcházení dětí a není stanovena promyšleně v návaznosti na zpracovaný režim dne.

Výchovně-vzdělávací práci řídí ředitelka. Provoz zajišťuje ve spolupráci s vedoucí jídelny, která je její statutární zástupkyní. Na ni převedla kompetence spojené s vedením kuchyně. Základní pravidla chodu MŠ a kompetence dalších pracovníků jsou stanoveny v souboru vnitřních předpisů. Z nich vyplývají práva a povinnosti všech zaměstnanců. Opakující se pokyny v některých řádech snižují jejich přehlednost. Vnitřní informační systém založený na osobním předávání informací je funkční. Koordinace práce provozních pracovníků a učitelek, vzájemná pomoc a dobré vztahy vytvářejí celkově příznivé klima MŠ. Zápisy z pedagogických a provozních porad dávají dobrý přehled o projednávané problematice. Jejich četnost je dostačující.

V průběhu inspekce byly zaznamenány pozitivní sociální dovednosti ředitelky, které významně přispívají k vytváření kladných mezilidských vztahů a její vlastní příklad při zavádění nových přístupů k pedagogické činnosti. Ve vztahu k naplňování vzdělávacího programu upřednostňuje kooperaci a uplatňuje demokratický styl řízení s důrazem na osobní kompetence a odpovědnost každé učitelky.

Ředitelka věnuje velkou pozornost dalšímu vzdělávání učitelek a podporuje účast na akcích, které jsou přínosem pro realizaci záměrů školy. Při jejich výběru jim ponechává dostatečný prostor pro seberealizaci. Získané poznatky jsou uplatňovány v praxi zejména při tvorbě školního a třídního programu. Zatím se nedaří nové přístupy v oblasti metod a organizačních forem přenášet do práce s dětmi. S takovým stylem práce se učitelky, které mají většinou dlouholetou pedagogickou praxi, zatím vnitřně neztotožnily a ne zcela se jim daří ho v činnostech efektivně uplatňovat.

Plán kontrolní činnosti postihuje celou organizační strukturu, jak z hlediska provozních potřeb MŠ, tak kvality výchovně-vzdělávacího procesu. Z písemných záznamů je zřejmé, že ředitelka pravidelně sleduje chod celého zařízení, činnost zaměstnanců na všech úsecích školy a úroveň vzdělávání. Stanovené cíle hospitační činnosti vycházejí z koncepce MŠ. Nejsou ale vždy specifikovány a diferencovány v souladu s potřebami dětí i jednotlivých učitelek. Přestože ředitelka adresně projednává závěry z kontrolní činnosti, analýzou výsledků se prokazatelným způsobem nezabývá. Při rozhovoru s ředitelkou bylo zřejmé, že ví, co je třeba zlepšit a zjištěné konkrétní nedostatky s pracovníky neprodleně řeší.

Kritéria vypracovaná pro přidělování nenárokových složek platu slouží k hodnocení zaměstnanců a jejich uplatňování je zároveň účinným nástrojem ke zlepšování výchovně-vzdělávací práce školy.

Velmi dobrá úroveň personálních podmínek umožňuje realizovat školní vzdělávací program a pozitivně ovlivňuje výchovně-vzdělávací činnost.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

MŠ sídlí v jednopatrové budově umístěné v klidné části příměstského sídliště. Prostorná školní zahrada je osazena zelení a svým účelným moderním sportovním vybavením (dřevěné průlezký, brouzdaliště) vytváří vynikající podmínky pro veškeré pohybové aktivity a sezónní činnosti dětí.

Vnitřní členění jednotlivých místností tvoří přehledné a bezpečné prostředí, které umožňuje dětem spontánní pohyb. Každá třída má k dispozici potřebné zázemí (hernu a sociální zařízení) a vytvořené herní koutky pro individuální relaxaci či intimitu. Vybavení dětským nábytkem je funkční, vyhovuje skupinovým hrám i činnostem dětí. Velikost židliček a stolečků, které slouží ke stolování i pracovním činnostem, odpovídá různým tělesným výškám dětí ve věkově smíšených skupinách. Školní knihovny umístěné v jednotlivých třídách, obsahují dostatečnou nabídku dětské, metodické a odborné pedagogické literatury, jsou v potřebné míře doplňovány. Interiér všech prostor MŠ je vkusný, vyzdobený pracemi dětí.

Vzhledem ke koncepčnímu zaměření školy je materiálně-technické vybavení (tj. hračky, tělovýchovné, hudební i výtvarné pomůcky) velmi dobré. Jeho množství i kvalita odpovídá současným výchovně-vzdělávacím trendům. Promyšleným uspořádáním prostorů jsou vytvořeny většinou dobré podmínky pro volný přístup dětí k jednotlivým hračkám a pomůckám. V suterénu školy je kvalitně vybavená keramická dílna s pecí, která slouží k obohacování pracovních i estetických činností dětí. MŠ má v dostatečném množství funkční audiovizuální techniku využívanou ve výchovně-vzdělávací práci.

Ředitelka v rámci své hospitační činnosti pravidelně sleduje uplatňování učebních pomůcek a hraček. Má vypracován plán další postupné obnovy celého zařízení, z něhož vyplývá, že prioritním cílem je modernizace školní kuchyně (vzduchotechnika).

Velmi dobrá úroveň materiálně-technických podmínek vhodně přispívá k plnění školního programu.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací program

- realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program s názvem *Utvářet u dětí zdraví prospěšné návyky*, který MŠ realizuje druhým rokem, je zpracován v souladu s dokumentem *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání* (č.j. 14 132/01-22). Vychází z podrobné analýzy uplynulého

období. Stanovené cíle jsou zřetelně specifikované a záměry dalšího rozvoje MŠ směřují ke zlepšení kvality práce s dětmi předškolního věku. ŠVP je v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání a je zpracován na tříleté období. Z hlediska menší ujasněnosti mezi dlouhodobými a dílčími cíli materiál zatím netvoří provázaný celek s třídními vzdělávacími programy.

Povinná dokumentace a dokumentace prokazující naplňování programu je vedena.

Kontrolní systém umožňuje ředitelce MŠ získávat průběžné informace v oblasti naplňování školního vzdělávacího programu. Na konci každého školního roku zpracovává podrobnou analýzu činnosti MŠ. Přes její dobrou vypovídací hodnotu se vlastní hodnocení výchovně-vzdělávací práce, vzhledem k individuálním potřebám dětí, učitelkám zatím nedaří.

- Organizace výchovně-vzdělávací práce mateřské školy (vůči dětem)

Organizaci výchovně-vzdělávacího procesu stanoví režim dne, v jehož časovém rozvrhu přetrvává jistý stereotyp. Základním dětským potřebám vychází vstříc, zejména tím, že dělí dopolední svačinu na podávání přesnídávky a ovoce. Zajišťuje tak, že není překročen potřebný interval mezi jídly a děti měly dostatečný přísun tekutin. Zavedený pitný režim je funkční, pouze způsob používání hrníčků (dítě nemělo vlastní) nebyl ze zdravotního hlediska vhodný. Pro pobyt venku není formálně stanoven dostatečně dlouhý čas. Délka odpočinku dětí vzhledem k začátku školního roku nevycházela vždy z jejich individuálních potřeb. V průběhu inspekce byly spontánní a řízené činnosti v rovnováze. Nechyběl ani prostor pro uspokojování potřeby volného pohybu. Při realizaci výchovně-vzdělávací práce učitelky většinou nevycházely z vývojových, sociálních i emocionálních potřeb dětí a jejich individuálního tempa.

Vnější informační systém je funkční. Zpětnou vazbu o účinné spolupráci s rodiči získává MŠ prostřednictvím dotazníků a anket. Veřejnost se o činnosti MŠ může dozvědět z občasných článků v místním tisku a na internetu.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti.

Dlouhodobě zažité stereotypy v práci učitelek výrazně ovlivňovaly průběh činností prováděných s dětmi.

Plánování vzdělávací práce jednotlivých tříd je zpracováno do měsíčních témat a více zaměřeno na řízené aktivity. V denních činnostech chyběla hlubší provázanost stanovených úkolů a jejich diferenciací podle individuálních schopností dětí. Většinou u všech učitelek přetrvávalo tradiční členění spontánních a řízených činností na samostatné celky. Jejich pedagogická práce se zaměřovala více na plnění úkolů z výchovných složek, než na rozvoj spontánních činností dětí prostřednictvím různých her a sociálního učení. Učitelky pracovaly s dětmi převážně tradičním způsobem s využíváním klasických metod a forem práce.

Vhodně připravené prostředí a převážně dobrá dostupnost hraček s využitím dostatečného množství tělovýchovného nářadí, napomáhaly realizovat spontánní aktivity. Děti měly možnost svobodně se projevit, prokázat dostatek zkušeností, dovedností i fantazie. Hry probíhaly ve vymezeném čase, děti si vybíraly místo, kamaráda i pomůcky. Také si je někdy samostatně organizovaly. Učitelky do nich zasahovaly spíše výjimečně a podnětů, které se k rozvoji herních aktivit nabízely, využívaly jen velmi málo. Komunikace probíhala v příjemné atmosféře. Učitelky děti přijímaly vstřícně. Svoji přílišnou iniciativou a převažujícím verbálním projevem však jim ne vždy poskytovaly dostatek času k prožití předkládaných jevů. Děti byly mezi sebou komunikativní, přirozeně navazovaly kontakt s dospělou osobou. Cítily se spokojeně, k sobě se chovaly převážně ohleduplně, ochotně si pomáhaly a vstřícně spolupracovaly. Učitelky hodnotily pozitivně, ale obecně, chyběla účinná zpětná vazba pro jednotlivé děti. V důsledku nedostatečně uplatňovaných pravidel soužití se

ojediněle vyskytly konflikty mezi dětmi. Pro řízené činnosti učitelky získávaly děti vnějšími podněty s využitím převážně jen slovních metod. Důraz kladly na vstupní motivaci, která sloužila k získání pozornosti dětí a navázání kontaktu prostřednictvím maňáska. Jen ojediněle vycházela z jejich zkušeností. Nabízené aktivity byly založeny více na podřizování se pokynům a plnění zadaného úkolu ve vymezeném čase, učební příležitosti nebyly navozeny přirozeně. Převažoval mluvní projev učitelek, které předkládaly dětem hotové poznatky a méně vytvářely příležitosti k jejich samostatným jazykovým projevům. Zvědavost dětí nebyla vždy vhodně rozvíjena, byly jim více kladeny uzavřené a zjišťující otázky. Řízené aktivity byly realizovány formou společného zaměstnání bez odpovídající diferenciací nároků a požadavků vzhledem k věkové struktuře a schopnostem dětí. Jejich soustředění pozitivně ovlivňovalo zařazování pohybových a hudebních aktivit. Hodnocení dovedností a projevů dětí bylo většinou pozitivní.

Spontánní a řízené výchovně-vzdělávací činnosti měly dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vzhledem k začátku školního roku byla úroveň postojů, dovedností a poznatků zjišťována a hodnocena pouze u dětí, které do MŠ docházely již v minulém roce.

Pohybový rozvoj odpovídal věku dětí. Jemné motorice a hygienickým návykům nebyla ze strany učitelek věnována patřičná pozornost. Komunikace a vzájemné vztahy jsou na dobré úrovni. V průběhu inspekce bylo zaznamenáno více dětí s vadou řeči. Poskytovaná různorodá nabídka konstruktivních stavebnic vedla k rozvoji myšlení.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti byly na dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 2. 2000* Č.j. BM0001/56 ze dne 24. 1. 2000
2. *Zřizovací listina příspěvkové organizace MČ Brno-Židenice* ze dne 18.12.2003
3. *Inspekční zpráva Čj.: 123 030/00 – 11075* ze dne 21. února 2000
4. *Podkladová inspekční dokumentace – mateřské školy*
5. *Dotazník pro ředitele před inspekcí* ze dne 8. 9. 2004
6. *Rozpis pracovní doby jednotlivých tříd pro školní rok 2004/2005*
7. *Rámcové uspořádání dne jednotlivých tříd pro školní rok 2004/2005*
8. *Organizační řád mateřské školy Brno, Kamenáčky 28,* ze dne 1. září 2004
9. *Vnitřní řád školy* ze dne 1. září 2004
10. *Přehled výchovné práce 1., 2. a 3. třídy pro školní rok 2004/2005*
11. *Přehled docházky 1., 2. a 3. třídy pro školní rok 2004/2005*
12. *Rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ (počet kusů 75) ve školním roce 2004/2005*
13. *Zmocnění pro školní rok 2004/2005*
14. *Personální dokumentace – doklady o dosaženém nejvyšším vzdělání pedagogických pracovníků pro školní rok 2004/2005*
15. *Školní vzdělávací program mateřské školy Brno, Kamenáčky 28 pro tříleté období*
16. *Třídní vzdělávací programy pro školní rok 2004/2005*
17. *Zápis z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2003/2004, 2004/2005*

18. Zápisy z jednání pedagogické rady a provozních porad ve školním roce 2003/2004, 2004/2005
19. Kritéria hodnocení ve školním roce 2004/2005
20. *Analýza* výchovně-vzdělávací práce – ze dne 25.6.2004
21. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004 ze dne 23.8. 2004
22. Charakteristika dětí pro školní rok 2004/2005

ZÁVĚR

Kvalifikovanost většiny pedagogického sboru i promyšlená organizace umožňovaly realizovat školní vzdělávací program. Vedení pracovníků je založeno především na profesním nasazení ředitelky, která směřuje k žádoucí změně způsobu práce ve výchovně vzdělávacím procesu. Velkým přínosem je zájem a absolvování značného množství vzdělávacích akcí vybíraných dle potřeb školy. Méně efektivní je stávající rozvržení pracovní doby učitelek. Zavedené kontrolní mechanismy zatím neposkytly ředitelce potřebnou zpětnou vazbu o kvalitě výchovně-vzdělávací práce.

MŠ cíleně zlepšuje materiálně-technické podmínky a vytváří vhodné prostředí pro předškolní vzdělávání.

Do kvality výchovně-vzdělávací práce se negativně promítlo neujasněné třídní plánování a málo promyšlená motivace. Metody a formy práce uplatňované v současné době zatím zcela neumožňují efektivně rozvíjet osobnostní předpoklady dětí. Pozitivem bylo příjemné a vstřícné chování učitelek k dětem a jejich zájem o ně. Prostor k uspokojování přirozených potřeb měly děti více při spontánních aktivitách.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
-------------------------	--------------------------------	---------------

Vedoucí týmu : Ludmila Kamenská		L. Kamenská v. r.
---------------------------------	--	-------------------

Člen týmu : Mgr. Marie Koutná		Koutná v. r.
-------------------------------	--	--------------

V Břeclavi dne 17. září 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. 10. 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
--------------------------------	---------------

Dana Houzarová	D. Houzarová v. r.
----------------	--------------------

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj.: Česká školní inspekce, 17. listopadu 1a, 690 02 Břeclav. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ Jihomoravského kraje – odbor školství	2004-11-04	12-1040/04/220-952
Zřizovatel MČ Brno – Židenice	2004-11-04	12-1040/04/220-952

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.